

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.21.267/2017/5.

A tanács tagjai: Dr. Szabó Klára a tanács elnöke, Dr. Madarász Anna előadó bíró, Dr.
Magosi Szilvia bíró

Az felperes: (felperes neve, felperes címe)

A felperes képviselője: Dr. Karkosák Balázs ügyvéd

Az alperes: alperes neve (fél címe 1)

Az alperes képviselője:

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi Törvényszék
4.Gf.75.884/2016/3-I.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Pesti Központi Kerületi Bíróság
30.G.304.102/2014/25.

Rendelkező rész

- A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.
- Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.
- A le nem rótt 573.230 (ötszázhetvenháromezer-kétszázharminc) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Gmbh. tulajdonát képező, M. T. által vezetett forgalmi rendszámú típusú gépkocsi 2013. július 19. napján Magyarország területén balesetet szenvedett oly módon, hogy a koszovói forgalmi rendszámú turistabusz hátulról neki ütközött. A helyszínen kitöltött rendőrségi igazolás tartalmazza az érintett járművek adatait. A Gmbh. a balesetből eredő kárigényeit a felperesre engedményezte.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

A fizetési meghagyás kibocsátásával indult, ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a felperes 2014. október 2. napján előterjesztett, majd módosított keresetében 5.730.964 forint, ennek 2013. július 20. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy az alperes a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII.

törvényre (a továbbiakban: Gfbt.) utalással azzal utasította el a balesetből eredő károk megtérítésére irányuló igényt, hogy ismeretlen járművel okozott kárért nincs helytállási kötelezettsége. A károkozó jármű azonban nem ismeretlen. A közjegyzői eljárásban kirendelt igazságügyi gépjárműszakértő a javítási költséget 4.890.948 forintban, az értékcsökkenést 841.348 forintban határozta meg. Keresete jogszabályi hivatkozása az 1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről (a továbbiakban: régi Ptk.) 339. § (1) bekezdése, a Gfbt. 43. § (1) bekezdése volt.

[2] A védekezésre előadta, érthetetlen, hogy az alperes miért a szerb hatóságokat kereste meg, amikor a balesetet okozó jármű koszovói rendszámú volt. Kifogásolta, hogy az alperes ezt a járművet ismeretlenként határozza meg, jöllehet a Gfbt. 3. § 17. pontja szerint ismeretlen az a gépjármű, amely nem azonosítható, illetve utólag sem azonosítható, mivel elhagyta a baleset helyszínét, vagy azonosító adatokkal nem rendelkezik, illetve azokat meghamisították vagy nem felismerhetők. A perbeli jármű e kritériumoknak nem felel meg. Felhívásra előadta, hogy azért volt németországi szakértői vizsgálat, mert a járművet a németországi bérbeadónak mihamarabb vissza kellett juttatni, és a német tulajdonos úgy járt el, ahogy az általában elvárható, felmérte a kárt.

[3] Az alperes a kereset elutasítását kérte vitatva mind a jogalapját, mind az összecszerűségét. A felperes kárigényét azért utasította el, mert a kárt ismeretlen gépjármű okozta. A fedezet kérésére a Szerb Zöldkártya Iroda azt a tájékoztatást adta, hogy a balesetben szereplő forgalmi rendszám a baleset idején Szerbiában nem volt érvényesen forgalomba helyezve. A rendszám koszovói, ami nem tartozik Szerbia fennhatósága alá. A Gfbt. 3. § 27., 37., pontja, 35. § (1), 36. § (3), (4) bekezdése folytán sem a külföldi gépjármű felelősségbiztosítása, sem a Kártalanítási Számla terhére nincs lehetőség a térítésre. A felperesnek a kártérítési igényét közvetlenül kell érvényesítenie a károkozóval szemben. Fenntartotta, hogy a forgalmi rendszámú jármű azonosításához a megadott adatok nem elegendőek, azt továbbra is ismeretlennek tekinti. Sem a forgalmi rendszámot kiadó hatóság, sem a jármű tulajdonosának adatai nem ismertek, azokat a jogosult nem bocsátotta a rendelkezésére, és a károkozó gépjármű biztosítási zöldkártyáját sem csatolta. Azt az információt, hogy a rendszám feltehetően koszovói, nem a jogosulttól tudja, hanem a Szerb Nemzeti Irodával folytatott levelezés eredményeként tudta meg. Koszovó nem részese a Nemzetközi Zöldkártya egyezménynek, ezért a koszovói illetőségű gépjárművel okozott károk megtérítésére az alperes nem kötelezhető. Utóbb felhívásra akként nyilatkozott, hogy az összecszerűséget a jogalap hiányára tekintettel vitatja. A szakértői vélemény ismeretében előadta, hogy a javítási költséget nem vitatja arra az esetre, ha a bíróság megállapítaná a helytállási kötelezettségét.

Az első- és másodfokú ítélet

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül 5.730.964 forintot, ennek 2013. július 20. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat összegével megegyező mértékű késedelmi kamatát, továbbá 1.244.661 forint perköltséget. A keresetet ezt meghaladóan elutasította. Megállapította, hogy 170.000 forint feljegyzett illetéket az állam visel.

[5] Az elsőfokú bíróság a Gfbt. 35. § (1) bekezdése, 36. § (3) és (4) bekezdése, 43. § (1) bekezdése, a 3. § 27. és 37. pontjának ismertetését követően kifejtette, hogy a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a balesetet a forgalmi rendszámú, Koszovóban nyilvántartásba vett gépjármű okozta, valamint, hogy a perrel kapcsolatban az általa állított összegű költsége keletkezett. Úgyszintén őt terhelte annak bizonyítása, hogy a kárt külföldi telephelyű gépjármű üzemeltetésével okozták, a károkozó gépjármű telephelye Koszovó államban volt, és az általa megjelölt gépjárművel a károsult gépjárművében az állított összegű javítási költség, kár keletkezett. A felek módosított egyező előadása, illetve a bíróság felhívása ellenére az alperes által kétségbe nem vont tények vonatkozásában a tényállást a káresemény megvalósulta, időpontja, a felelősség, az engedményezés

körében a felperes előadása szerint állapította meg. Az alperes hivatkozására tekintettel vizsgálta, hogy a balesetet ismeretlen gépjármű okozta-e. A rendőrségi iratok alapján megállapítható volt, hogy a balesetet okozó autóbusz koszovói felségjelzésű volt, vagyis nem tekinthető ismeretlennek. Erre tekintettel az alperes a Gfbt. 35. §-ában foglaltakra figyelemmel nem mentesült. A felperes a keresetét a Gfbt. 43. § (1) bekezdésére alapította, és az elsőfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy a járművet külföldi telephelyű gépjármű üzemeltetésével okozták. A Gfbt. 3. § 33. a) pontja alapján a telephely szerinti ország az az ország, amelynek hatósága a gépjárművet állandó vagy ideiglenes hatósági jelzéssel ellátta. A gépjárművet koszovói jelzéssel látták el, és a forgalomban részt vett. Az alperes által hivatkozott Gfbt. 3. § 27. és 37. pontjai a Nemzeti Iroda, illetve a zöldkártyarendszer meghatározását tartalmazzák, a mentesülést azonban nem alapozzák meg, az alperes helytállási kötelezettsége a Gfbt. 43. § (1) bekezdése alapján fennáll.

- [6] Az összecszerűség körében a szakértői véleményt vette alapul. A károkozó autóbusz sérülései, illetve a személygépkocsi sérülései egymással kompatibilisek, műszaki szempontból egyértelműen beazonosíthatók. A szakértő által elfogadott javítási költség bruttó 19.710,18 euró, ez a megállapítás az értécsökkenés összegét nem befolyásolja, így a német szakértői véleményben szereplő 2.850 euró érték elfogadható. Az elsőfokú bíróság ezért a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelés eredményeként kötelezte az alperest 5.730.964 forint megfizetésére.
- [7] A késedelmi kamatról a régi Ptk. 301. § (1) bekezdése szerint határozott.
- [8] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. Az alperes elsőfokú perköltségviselési kötelezettségét mellőzte. Az elsőfokú bíróság ítéletének a feljegyzett eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezését azzal hagyta helyben, hogy a felperes illetékmentessége folytán a feljegyzett illetéket az állam viseli. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek tizenöt nap alatt 286.614 forint elsőfokú, 143.274 forint másodfokú perköltséget. A felperes illetékmentességére tekintettel feljegyzett 458.477 forint fellebbezési illetéket rendelkezése szerint az állam viseli.
- [9] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok megfelelő mérlegelésével a tényállást túlnyomó részt helyesen állapította meg, érdemi döntésével és jogi okfejtésével azonban nem értett egyet. Az elsőfokú bíróság helytállón tájékoztatta a feleket a bizonyítási teherről, majd a felek indítványai alapján széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le. A felperest terhelte a bizonyítás abban a körben, hogy a jogelőd kárát olyan gépjármű okozta, amelynek károkozásáért az alperes helytállási kötelezettséggel tartozik, továbbá a felperesnek kellett bizonyítania a kár összecszerűségét is. Az alperes egyfelől arra hivatkozott, hogy a gépjármű ismeretlen volt, és erre tekintettel a Gfbt. 35. § (1) bekezdése alapján ugyan van helytállási kötelezettsége, de csak a 36. § keretei között, és a 36. § (3) bekezdése alapján a károsult gépjárművekben keletkezett károkért nincs helytállási kötelezettsége. A perbeli esetben kizárólag dologi károk következtek be, tehát alkalmazni kell a 36. § (3) bekezdése szerinti korlátozást. Az elsőfokú bíróság azt helyesen állapította meg, hogy nem lehet szó ismeretlen gépjárműről, mivel a rendőrségi iratokból megállapítható a károkozó gépjármű rendszáma, gyártmánya, gyártási éve, típusa, tömege, valamint a gépjárművezető személyi adatai. A Gfbt. 3. § 17. pontja értelmében ismeretlen az a gépjármű, amely nem azonosítható, illetőleg utólag sem azonosítható, mivel elhagyta a baleset helyszínét, vagy azonosító adatokkal nem rendelkezik, illetve azokat meghamisították vagy nem felismerhetőek. Az alperesnek a Gfbt. 36. § (3) bekezdésére történő hivatkozása megalapozatlan.
- [10] Az alperesnek a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási rendszerben több funkciója van. Nem csupán a Kártalanítási Számla kezelője, hanem a Nemzeti Iroda szerepét is betölti. A Nemzeti Iroda jogállását és szerepét a Gfbt. 43. § (1)-(6) bekezdései szabályozzák, melyeket a 3. § 27. és 37. pontjaival együttesen kell értelmezni.

- [11] A jogalkotó célja nem kizárólagosan a károsultak védelme volt. A kötelező felelősségbiztosítási rendszer egésze - és nem csupán a külföldi érintettségű káreseményekre vonatkozó szabályozás - kettős cél megvalósítására szolgál. Egyfelől arról kíván gondoskodni, hogy a vétlen károsult ne maradjon térítés nélkül akkor sem, ha a károkozó nem képes az általa okozott károk megtérítésére. Másfelől azonban a rendszer védi a károkozók érdekeit is, megcélozza a kockázatok porlasztását a teljes magyarországi kockázatközösség, azaz valamennyi gépjármű tulajdonos között. Az alperes rendelkezésére álló, törvényben meghatározott mértékű fedezet a magyar gépjármű üzembentartókból álló kockázatközösség befizetett díjaiból tevődik össze. A jogalkotó célja nem lehetett, hogy e kockázatközösség korlátozás nélkül viselje bármely külföldi károkozó által okozott károkat függetlenül attól, hogy a gépjármű honossága szerinti ország tagja-e az Európai Uniónak, és mint ilyen, vonatkozik-e rá a Tanács 72/166/EGK irányelve, tagja-e a Zöldkártya Egyezménynek vagy a Rendszámegegyezménynek, amely egyezmények nem csupán a Nemzeti Irodák kárrendezési kötelezettségét tartalmazzák, hanem folyamatos elszámolási kötelezettségüket is, illetve fennáll-e kétoldalú egyezmény vagy viszonyosság. A károkozó gépjármű koszovói rendszámmal rendelkezett, az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy Koszovó nem tagja egyik megjelölt egyezménynek, szervezetnek sem, továbbá nem áll fenn sem kétoldalú egyezmény, sem viszonyosság. Nem rendelkezett a károkozó továbbá határbiztosítással sem. A Gfbt. 43. §-ához fűzött indokolás egyértelművé teszi, hogy a törvényben meghatározott Nemzeti Iroda a biztosítók szervezete, amely ellátja a nemzetközi-biztosítási egyezményből és a kapcsolódó egyezményekből álló koordinációs, kárrendezési és elszámolási feladatokat a Tanács 72/166/EGK irányelvének 1., 2. és 7. cikkében foglaltaknak megfelelően. A koszovói károkozó esetében sem nemzetközi egyezmény, sem kétoldalú megállapodás, sem viszonyosság nem alapozza meg az alperes helytállási kötelezettségét. Így hiányzik a kereset jogalapja, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a keresetet elutasította.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [12] A felperes felülvizsgálati kérelmében tartalma szerint a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. A Gfbt. 43. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból helytelen jogi következtetéseket vont le. Az elsőfokú bíróság kimondta, hogy a felperes követelése a Gfbt. 43. § (1) bekezdésére figyelemmel alapos. A másodfokú bíróság azonban ezzel ellentétes álláspontra helyezkedett. A jogalkotó - feltételezett, de semmivel alá nem támasztott - céljára hivatkozott. Helytelenül következtetett arra, hogy a jogalkotó célja nem lehetett, hogy a kockázatközösség korlátozás nélkül viselje bármely külföldi által okozott károkat függetlenül attól, hogy a károkozó tagja-e az Európai Uniónak, vonatkozik-e rá a Tanács 72/166/EGK irányelve, tagja-e a Zöldkártya Egyezménynek, vagy a Rendszámegegyezménynek, illetve fennáll-e kétoldalú egyezmény. A másodfokú bíróság jogértelmezése nem következik semmiféle magyar vagy európai jogszabályból, nemzetközi szerződésből vagy jogelvből. A kereset jogalapja a Gfbt. 43. § (1) bekezdése szerint fennáll, és e szakasznak nem mond ellent semmiféle nemzetközi egyezmény vagy magyar jogszabály. Azt nem vitatta, hogy a nemzetközi egyezményekkel, illetve kétoldalú megállapodásokkal összhangban kell értelmezni a magyar jogszabályokat, de ezeket értelmezve sem lehet arra a következtetésre jutni, hogy a jogalkotó akarata az lett volna, hogy adott esetben egy koszovói (európai) károkozó által okozott kárt az alperes ne legyen köteles megfizetni. A magyar jogszabály egyértelmű, és nem tesz különbséget külföldi károkozók között, csupán külföldi károkozót említ. A jogszabály értelmezése csakis arra az eredményre vezethet, hogy az alperes köteles helytállni bármely külföldi által okozott kárért.
- [13] A Gfbt. 43. §-ához fűzött indokolás szerint „a tervezetben meghatározott Nemzeti Iroda a biztosítók szervezete, amely ellátja a nemzetközi gépjármű-biztosítási egyezményből és a kapcsolódó

egyezményekből eredő koordinációs, kárrendezési és elszámolási feladatokat a Tanács 72/166/EGK irányelvének 1., 2. és 7. cikkében foglaltaknak megfelelően. Nem tagállami külföldi károsult esetén a kártérítés viszonyossági elven történik. Más országok nemzeti irodáival a Rendszámegyezmény és a zöldkártyarendszer keretében a Nemzeti Iroda köt megállapodást, valamint ezen országokon kívüli országokkal külön kétoldalú megállapodást köthet". Az irányelv nem tiltja, hogy egy magyar jogszabály a Nemzeti Irodára vonatkozó egyéb feladatot is meghatározzon, nevezetesen azt, hogy Magyarországon bármely külföldi károkozó által okozott kárt az alperes megtérítse. A magyar nyelv általános szabályait értelmezve a jogszabályhely teljesen és tökéletesen egyértelmű: (bármely) külföldi telephelyű károkozóról szól. A Zöldkártya Egyezmény tulajdonképpen a biztosítási fedezet igazolásának egyes szabályait, elveit rögzíti. Nem vitatta, hogy a Nemzeti Iroda az egyezményből eredő koordinációs, kárrendezési és elszámolási feladatokat ellátja, azonban ez az egyezmény sem tiltja, hogy egy magyar jogszabály a Nemzeti Iroda számára egyéb feladatot is meghatározzon, így azt, hogy Magyarországon bármely külföldi károkozó által felmerült kárt az alperes megtérítse. A Többoldalú Garancia Egyezmény (Rendszámegyezmény) alapján annak tagállamai a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás igazolására - a zöldkártya helyettesítéseként - kölcsönösen elfogadják az adott ország illetékes hatósága által kiállított forgalmi rendszámot és a gépjárművön ovális mezőben külön elhelyezett országjelzést. A Rendszámegyezmény sem tiltja, hogy magyar jogszabály egyéb feladatot is meghatározzon a Nemzeti Iroda számára.

- [14] A felperes álláspontja szerint az alperes érvelése a káreljárásban és a peres eljárásban is megtévesztő, félrevezető volt. Az alperes előbb a Szerb Zöldkártya Irodát kereste meg és nem a koszovóit, és arra hivatkozással utasította el a kárigényt, hogy a járművet Szerbiában nem helyezték érvényesen forgalomba. Állítása szerint rendszám alapján a gépkocsit nem tudta beazonosítani, így azt ismeretlennek kell tekinteni. Ez a hivatkozása a másodfokú bíróság álláspontja szerint is megdőlt. Az alperes előadta, hogy Koszovó nem írta alá a Zöldkártya Egyezményt, ezért koszovói illetőségű járművek által okozott károk megtérítésére nem kötelezhető, mivel a károkozó gépjármű mögött nincs olyan legitim, állam által garantált Nemzeti Iroda, amely az egyezményt aláírta és vállalta volna az abban szereplő kötelezettségeket. A jogszabály azonban nem tesz különbséget külföldi és külföldi között, nem szűkíti le csak azokra a külföldiekre, akik a zöldkártyarendszer aláírói. A jogalkotó célja az volt, hogy a károsult viszonylag egyszerűen hozzájusson a kártérítéshez, ha Magyarországon bárki által káresemény részese volt, és ne az ő terhén maradjon a kárigény érvényesítése, adott esetben egy koszovói személlyel szemben, a koszovói hatóságok előtt. Az alperest nem érheti kár, hiszen apparátusa és szervezetrendszere révén lehetősége van a kifizetett összeg regresszálására az okozó gépjármű kötelező felelősségbiztosítójánál. Minden olyan esetben, amikor a jogalkotó a károkozók (más esetben a károsultak) körét szűkíteni, korlátozni kívánja, akkor ezt meg is teszi. Jelen esetben a Gfbt. 43. § (1) bekezdése nem ezt tette, és a szűkítés semelyik nemzetközi egyezményből vagy megállapodásból nem vezethető le.
- [15] Az alperes a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. A Gfbt. 43. § (1) bekezdése az értelmező rendelkezések 27. és 37. pontjával együttesen értelmezendő, melyek pontosan meghatározzák a zöldkártyarendszer és a Nemzeti Iroda fogalmát. Koszovó nem tagja a zöldkártyarendszernek, ezért a koszovói jármű által okozott károk rendezése nem tartozik a Nemzeti Iroda hatáskörébe és feladatai közé. A felperes igényének a külföldi gépjármű-felelősségbiztosítása terhére történő megtérítésére nincs lehetőség, és az a Kártalanítási Számla terhére sem téríthető. Az elsőfokú bíróság által megítélt összegszerűséget a sérült jármű javítási költsége tekintetében nem vitatta, csak annak áfa tartalmát. A javítási számla bemutatásának hiányában csak a szakértő által kalkulált nettó javítási költségre tarthatott volna igényt a károsult, hiszen az általános forgalmi adóval növelt, bruttó összeg megtérítése csak javítási számla ellenében lehetséges (Gfbt. 32/A. § (2) bekezdés).

- [16] A felperes az ellenkérelemben írtakra előadta, hogy az alperes helytállási kötelezettsége nem attól függ, hogy van-e vagy nincs visszakövetelési igénye. Az alperes annak ellenére, hogy számára ismert volt a koszovói partnerszervezet minden elérhetősége, a több éve folyó eljárás alatt meg sem próbálta felvenni velük a kapcsolatot. A jogalkotó valamennyi külföldi által okozott kár megfizetésére előírta az alperes helytállási kötelezettségét. A Gfbt. 3. § 37. pontjának (zöldkártyarendszer) a jogvitában nincs relevanciája. Az az ítéleti megállapítás, miszerint a rendszer védi a károkozók érdekeit is, teljes képtelenségnek hat, a károkozó ugyanis a rendszerben nem jelenik meg. Alaptalannak minősítette a Gfbt. 43. § (3) bekezdésére történő hivatkozást is. Az Európai Parlament és a Tanács 2000. május 16-i 2000/26/EK irányelve a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosítási jogszabályainak összehangolásáról a 10. cikk 4. pontjában azt mondja ki, hogy a tagállamok jelen szerződéssel összhangban fenntarthatnak vagy hozhatnak olyan rendelkezéseket, amelyek kedvezőbbek a károsultra nézve, mint azok a rendelkezések, amelyek az irányelv betartásához szükségesek. A 2009/103/EK irányelv 28. cikk (1) bekezdése is kimondja, hogy a tagállamoknak lehetőségük van olyan szerződéseket fenntartani vagy hatályba léptetni, amelyek a károsult számára kedvezőbbek, mint az irányelv teljesítéséhez szükséges rendelkezések. Ha a magyar jog lehetővé teszi a Nemzeti Irodához való fordulást bármely külföldi károkozása esetén, a károsultra nézve e kedvezőbb szabályozás lehetséges, ami nem áll ellentétben az uniós joggal. Végül hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkére és ezzel összefüggésben arra, hogy a Gfbt. 43. § (1) bekezdését a józan ész követelményének megfelelően csakis akként lehet értelmezni, hogy a Nemzeti Iroda helytállási kötelezettsége valamennyi - Magyarországon történt - külföldi károkozó esetében fennáll.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [17] A felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélet jogszabálysértését abban határozta meg, hogy a Gfbt. 43. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére nem mondta ki az alperes megtérítési kötelezettségét. A Kúria a jogerős ítéletet ebben a keretben vizsgálta felül. A jogerős ítélet felülvizsgálatára a Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében csak jogszabálysértés miatt van mód.
- [18] A Kúria előjáróban rögzíti, hogy a felperes 2018. október 6. napjával keltezett beadványában foglalt jogszabálysértéseket figyelmen kívül hagyta, mert azokat a Pp. 272. § (1) bekezdésében írt határidőn túl terjesztette elő.
- [19] A felperes megsértett jogszabályi rendelkezésként a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére megszabott határidő alatt kizárólag a Gfbt. 43. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [20] A Gfbt. 43. § (1) bekezdése - a káresemény és az alperessel szembeni igényérvényesítés közlésekor hatályos szövege szerint - akként rendelkezett, hogy ha Magyarország területén külföldi telephelyű gépjármű üzemeltetésével okoztak kárt, a kártérítési igényt - a 13. § (1) bekezdésében meghatározott értékhatárt figyelembe véve - a Nemzeti Irodával szemben is lehet érvényesíteni. A Nemzeti Iroda a károk rendezésével és perbeli képviselte ellátásával bármelyik biztosítót, illetve annak jogi képviselőjét megbízhatja. Ha a károkozó gépjármű-felelősségbiztosítója - a Nemzeti Iroda hozzájárulásával - a biztosítottjai által Magyarország területén okozott károk rendezésére a levelezővel megállapodást kötött, a károk rendezését és a Nemzeti Iroda perbeli képviselte ellátását - a Nemzeti Iroda ellentétes rendelkezése hiányában - e levelező, illetve képviselője végzi.
- [21] Ez az előírás azonban nem ragadható ki a jogszabály rendszeréből. A felhívott rendelkezést nem csupán nyelvtani, hanem rendszertani értelmezés útján is értékelni kell figyelembe véve egyidejűleg a Gfbt. által implementált uniós irányelvet is (Gfbt. 70. §).
- [22] A Gfbt. 3. § 27. pontja szerint a Nemzeti Iroda: az e törvény szerinti biztosítók szervezete, amely ellátja a nemzetközi gépjármű-biztosítási megállapodásból és a kapcsolódó egyezményből eredő koordinációs, kárrendezési és elszámolási feladatokat. A 3. § 37. pontja szerint zöldkártyarendszer: a nemzeti irodák közötti megállapodások alapján az ezen megállapodásokban részes országok

rendszere, mely rendszerhez tartozó országok hatóságai a zöldkártyában megtestesülő igazolást az országban megkövetelt gépjármű-felelősségbiztosítási fedezet igazolásául elfogadják. A törvény a II. Fejezetében, a gépjármű-felelősségbiztosítás különös szabályai között szól a külföldi telephelyű gépjárművekre vonatkozó rendelkezésekről. A káresemény és a kárrendezés idején hatályos szövegű 41. §-a szerint a külföldi telephelyű gépjármű Magyarország területére harmadik ország, valamint a Rendszámegyezményhez nem csatlakozott tagállam területéről csak akkor léphet be, illetve Magyarország területén akkor vehet részt a forgalomban, ha *a)* üzemben tartója (vezetője) érvényes gépjármű-felelősségbiztosítási fedezetet igazoló nemzetközi igazolvánnyal rendelkezik, vagy *b)* a gépjármű olyan ország hatósági jelzéseit és országjelét viseli, amely a Rendszámegyezmény részese. A 42. § (1) bekezdése értelmében ha a külföldi telephelyű gépjármű üzemben tartója (vezetője) az érvényes gépjármű-felelősségbiztosítási fedezet fennállását a 41. §-ban meghatározott módon nem igazolja, Magyarország területére való belépéskor köteles az e törvény szerinti biztosítóval, vagy biztosítók e célra létrehozott csoportjával határozott időre szóló szerződést (határbiztosítást) kötni, azt a tartózkodás idején folyamatosan fenntartani, s az ezt tanúsító okiratot magánál tartani. E szerződésre a magyar jogot kell alkalmazni, és fedezet kell nyújtania a tagállamok területén okozott károkra. A (2) bekezdés alapján az (1) bekezdés szerinti okiratra (határbiztosítás) nincs szükség olyan gépjárművek esetében, amelyeknek telephelye a Rendszámegyezményhez csatlakozott országban van, vagy ha a forgalmi engedélyre nem kötelezett gépjármű állandó telephelye a Rendszámegyezményhez csatlakozott országban van. A (4) bekezdése kimondja, hogy a külföldi telephelyű gépjárművek Magyarország területére történő belépésekor a vámhatóság ellenőrzi a 41. §-ban foglaltak fennállását, de az (5) bekezdés alapján a (2) bekezdés szerinti gépjárművek esetében abban az esetben végezhetnek a jogszabályokban a biztosítás ellenőrzésére feljogosított szervek a biztosításra vonatkozó ellenőrzést, ha az nem rendszeres és nem megkülönböztető jellegű, és olyan ellenőrzés részeként végzik, amely nem kizárólag a biztosítás ellenőrzésére irányul.

- [23] Az alperes - mint Nemzeti Iroda - a törvény egymásra épülő rendelkezéseiből eredően akkor köteles a külföldi telephelyű gépjármű üzemeltetésével okozott kár esetén kárrendezési feladatot ellátni, ha erre nézve nemzetközi gépjármű-biztosítási megállapodás van hatályban. A felperes érvelésével szemben az alperesnek nincs egyfajta általános helytállási kötelezettsége a külföldi telephelyű károkozók által okozott károkért. A Zöldkártyarendszer csak az abban (Zöldkártya Egyezményben) részes országok vonatkozásában értelmezhető. A felülvizsgálati kérelemben felhívott 72/166/EGK Irányelv a baleset idején már nem volt hatályban. Az ezt hatályon kívül helyező, és több irányelv helyébe lépő 2009/103/EK rendelet az Európai Unió tagállamaira tartalmaz előírásokat. Ennek (8) preambulum bekezdése kimondja: E garancia-megállapodás feltételezi, hogy a Közösség területén közlekedő valamennyi közösségi gépjármű biztosítással rendelkezik. Ezért minden tagállam nemzeti jogában rendelkezni kell a Közösség egész területén érvényes kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról. A (9) preambulum bekezdés értelmében az irányelv által meghatározott rendszer kiterjeszthető azokra a gépjárművekre is, amelyek szokásos üzemben tartási helye olyan harmadik országban található, amellyel a tagállamok nemzeti irodái hasonló megállapodást kötöttek. Mindebből következik, hogy ahhoz, hogy az Európai Unióban alkalmazott felelősségi rendszer kiterjeszthető legyen harmadik országbeli gépjárművekre, az szükséges, hogy a tagállam nemzeti irodája garancia-megállapodást kössön harmadik országgal, mert csak ez esetben vállal maga garanciát a harmadik országbeli gépjármű által okozott kár megtérítésére mások felé. Koszovo vonatkozásában ilyen megállapodás megkötésére nincs adat.
- [24] Az alperes mint Nemzeti Iroda helytállási kötelezettsége tehát csak akkor állhat fenn, ha külföldi telephelyű gépjárművel történő károkozás esetén a Gfbt. 41-42. §-ában meghatározott feltételek teljesülnek. E feltételek teljesülésének igazolása hiányában az alperest térítési kötelezettség nem terheli. Az alperesnek emiatt a Gfbt. 43. § (1) bekezdése alapján a felperes által érvényesített, a koszovói jármű által okozott kárért nincs helytállási kötelezettsége.

- [25] Mivel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem volt jogszabálysértő, azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [26] A perköltségről szóló rendelkezés a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdésén, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésén, és figyelemmel a felperes személyes illetékmentességére az Itv. 5. § (1) bekezdés *d)* pontján, 74. § (3) bekezdésén, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdésén, 14. §-án alapult.
- [27] Az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés *e)* pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2018. október 31.

. Szabó Klára s.k. a tanács elnöke, Dr. Madarász Anna s.k. előadó bíró, Dr. Magosi Szilvia s.k. bíró